

Motion till riksdagen 2020/21:50

av Mikael Strandman och Monika Lövgren (båda SD)

Avskaffande av lagen (2014:227) om färdigställandeskydd

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att avskaffa lagen (2014:227) om färdigställandeskydd och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

När en konsument anlitar en näringsidkare för att utföra vissa arbeten på en- och tvåbostadshus, så kallade småhus, ska det i vissa fall finnas ett färdigställandeskydd. Ett färdigställandeskydd är en försäkring eller en bankgaranti som är tänkt att hjälpa byggherren i egenskap av konsument om entreprenören till exempel gått i konkurs eller av annan anledning inte kan fullgöra sina åtaganden. Färdigställandeskyddet säkerställer att huset kan bli färdigbyggt även om entreprenören går i konkurs. Det ska enligt lagen om färdigställandeskydd (2014:227) omfatta skäligen ersättning för

1. extra kostnader för att slutföra arbetena
2. kostnader för att avhjälpa fel som en besiktningsman har anmärkt på vid en slutbesiktning enligt 53 § konsumenttjänstlagen (1985:716) och
3. kostnader för att avhjälpa skador på byggnaden som har orsakats av fel som avses i punkt 2.

För småhus ska färdigställandeskydd finnas vid nybyggnad och tillbyggnad, om det finns behov av ett sådant skydd, eller åtgärd som är anmälningspliktig om det finns behov av ett sådant skydd. Det är byggherren som ska se till att ett färdigställandeskydd finns om det krävs ett sådant, men det tecknas ofta av näringsidkaren/entreprenören. Finns det flera entreprenörer krävs färdigställandeskydd för varje avtal.

Tyvärr har lagen i praktiken inte kommit att gynna konsumenten utan i stället de bolag som tillhandahåller försäkringen. Försäkringsbolagen, som ofta samarbetar med byggbolagen i att tillhandahålla försäkringen, har kommit att utnyttja lagkravet då de

vet att konsumenten måste ha denna försäkring. Kostnaderna för försäkringen brukar ligga på 10–20 tkr vilket är mycket högt i förhållande till den maximala ersättning som konsumenten kan få. Anledningen till detta är att ersättningen den drabbade konsumenten får ut endast behöver vara 10 % av det avtalade priset för husbyggnationen. I § 8 i lagen står det: ”Ett färdigställandeskydd får begränsas till ett visst belopp. Det ska dock alltid motsvara minst tio procent av det avtalade priset för den åtgärd som omfattas av skyddet.”

Ett vanligt småhus kostar mellan 2 och 3 miljoner kr att bygga om man enbart räknar med byggkostnaden, vilket är den summa som avses med det avtalade priset. Det betyder att ersättningsnivån endast behöver vara 200–300 tkr i händelse av att entreprenören till exempel gått i konkurs eller av någon annan anledning inte kan fullgöra sina åtaganden. Att ha en tvingande lagstadgad försäkring för ett sådant litet ersättningsbelopp är inte rimligt. Till exempel så är det frivilligt om man vill teckna helförsäkring på sin fabriksnya bil eller om man vill teckna en brandförsäkring på sin villa. Staten ska vara restriktiv med tvingande försäkringar för enskilda och dessa bör då främst vara tvingande i de fall en skada drabbar tredje part som t ex trafikförsäkringen som alla måste teckna för sina personbilar.

Med hänvisning till ovanstående föreslår vi riksdagen att besluta att avskaffa lag (2014:227) om färdigställandeskydd.

Mikael Strandman (SD)

Monika Lövgren (SD)